

הר שפנים (ג'בל שופנין), המתנשא לרום 949 מ', הינו אחד המסלולים "הפחות מטויילים בתחום <u>שמורת הר מירון</u>. למי ש"ההליכה המנהלתית" הארוכה לא מרתיעה אותו, זהו מסלול מעגלי המשלב תצפיות נוף ונקודות עניין, ברמת קושי קלה אם כי ארוך למדי

המסלול בוצע באפריל 2015 כחלק מטיול ארוך יותר בדרום שמורת הר מירון. ב (אפריל 2015) טרם נבדק קטע המסלול בתוך הכפר, מצומת השבילים ירוק 2353-כחול 2341 חזרה לנקודת ההתחלה. בכוונתנו להשלים בדיקת קטע זה במהלך קיץ 2015, אך בהעדר מידע מפורט ועדכני באינטרנט על מסלול הטיול להלן - בחרנו לפרסם את המסלול כבר באביב 2015.

:תיאור אזורי טיול

אחרי שמצאנו חנייה באזור צומת השבילים, נפנה לסימון הכחול. ב- 600 המטרים אחרי שמצאנו חנייה באזור צומת השבילים, נפנה לסימון הכחלל, מדובר על רחוב צר בשוליו המזרחיים של הגרעין הישן של הכפר בית ג'אן. לאורך הדרך יש כמה הסתעפויות, וכדאי לעקוב היטב אחרי סימוני השבילים (המסלול נמשך בכיוון כללי צפון-צפון-מזרח). בסוף קטע זה, נגיע לצומת השבילים כחול-ירוק. הסימון הירוק פונה "אחורה" לכיוון דרום-דרום-מזרח, ואם פיספסנו אותו נבחין שתוך עשרות מטרים, משנה הכביש כיוונו לצפון-צפון-מערב מזרח ו (וצופה לעבר אגן נחל כזיב

בסימון הירוק נרד ירידה קצרה ותלולה יחסית, כ- 400 מ', עד שנתייצב בצומת שבילים בה מבצע הסימון פניית פרסה וממשיך בירידה לעבר עין גורנה (עין אלג'ורון). טיפה מעל לצומת, נוכל לראות במרחק עשרות מטרים מהשביל פתח ופתח מערה נוספת ממש לצד צומת השבילים. ,של מערת קבורה

עין גורנה מהווה פינה טובה להפסקה ראשונה במסלול הטיול. המעיין עבר "פיתוח סביבתי" היוצר אופי של פארק מלאכותי עם בריכות נוי, מדשאות ופינות ישיבה. עם זאת ניתן עדיין לראות את ניקבת המעיין הקצרה. מהמעיין נמשיך צפונה בירידה תלולה יחסית (במהלכה נעבור ב"סרפנטינה" - פיתול חד בשביל ההליכה), ונחצה

מכאן נתחיל בעלייה מתונה וניכנס לנופי החורש הטבעי. את ערוצו של נחל שפנים מכאן נתחיל בעלייה מתונה וניכנס לנופי החורש הטבעי

החורש כאן הוא חורש פתוח יחסית, וניתן לפגוש כאן לא מעט שיחי לוטם ולוטם מרווני, ביניהם נוכל לפגוש באביב פריחת סחלבים - בעיקר סחלב שעיר אנטולי וסחלבן החורש. מעל למסלול ההליכה נמצאת חלקה ובה ריכוז עצי ערער ארזי, היחידים מסוגם בארץ

נמשיך עם הסימון .כ- 600 מ' מערוץ נחל שפנים, נגיע לצומת שבילים ירוק-אדום האדום המטפס בהר, וכקילומטר אחד מצומת השבילים נגיע לצומת דרכי עפר בגבול שטחים חקלאיים.

נפנה תחילה ימינה ונרד לעבר בריכת שפנים (בירכת שופנין). זוהי בריכת החורף ואחת הגדולות בצפון הארץ. היקפה של הגדולה ביותר בתחום שמורת הר מירון הבריכה כאשר היא מלאה הוא כ- 550 מטרים! המקום משמש לרביית דו-חיים וחסרי חוליות. למעוניינים ניתן להקיף את הבריכה ולהתרשם מהנופים. המרחב סביב הבריכה מעובד ומגודר ברובו - קרקעות חקלאיות פרטיות של תושבי בית ג'אן בתחום שמורת הר מירון. הבריכה ממוקמת בליבה של בקעה קרסטית, ולמעשה יש בתחום שמורת מים במכוון ע"י תושבי הכפר כדי לאפשר אגירת מים עד לחודשי הקיץ.

אחרי ביקור והפסקה מתבקשת בבריכה, נשוב לסימון האדום. במרחק עשרות מטרים נגיע לאנדרטת זיכרון לזכרו של רס"ל אימן קיס, שנפל בעת מילוי תפקידו בשנת 2000. כ- 200 ממסעף הבריכה, נפנה עם הסימון האדום שמאלה לדרך צדדית הממשיכה בחורש, עם תצפיות יפות לעבר לב שמורת הר מירון - הר זבד וערוץ חסר קטע זה מסתיים לאחר כקילומטר, במפגש עם הדרך שם היורד אל נחל כזיב המסומנת כחול מבית ג'אן למעיין עין הזקן. בצומת השבילים נפנה ימינה ולאחר כאן נמשיך ימינה עם הסימון .300 מ' נוספים נגיע לצומת שבילים כחול-ירוק הכחול לעבר בית ג'אן. בדרכנו חזרה לנקודת ההתחלה, נחלוף על פני מפגע סביבתי - תחנת מעבר לאשפה, הממוקמת מאות מטרים בתוך שטח שמורת הטבע. בנוסף, קטע זה של המסלול "נהנה" מתנועה לא מבוטלת של כלי רכב ויש ללכת בזהירות בצד

נמשיך. עם הגיענו לבתים הקיצוניים של הכפר, נגיע לעוד צומת שבילים כחול-ירוק עם הסימון הכחול לתוך הכפר, אך למעוניינים כדאי תחילה לסטות עשרות מטרים עם הסימון הירוק, לתצפית נוף מרשימה לעבר ערוצו של נחל האר"י.

בהגיענו לכפר עצמו, נתקדם עד לצומת שבילים כחול-שחור ונפנה ימינה עם הסימון בהגיענו לכפר עצמו, נתקדם אד לצומת שבילים כחול-

פריחה לפי עונות:

אפריל - פריחת סחלב נטולי וסחלבן החורש, וכן לבלוב פוטוגני של עצי
 אלה ארץ-ישראלית.

- נובמבר מופע שלכת של עצי אלה ארץ-ישראלית.
- ללא תאריך מוגדר שלג בהרי מירון: בגלל אופי המסלול, הוא יכול
  להתאים לטיולי שלג, ובלבד שהכביש לבית ג'אן פתוח

לטיולים בשלג יש להצטייד בציוד מתאים וכן בגדים יבשים להחלפה, כולל גרביים ונעליים.

